

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Zavřela a soudců JUDr. Petry Flídrové a JUDr. Jana Kolby, ve věci

žalobců: a/ **D.P.S.**, narozený XXXXX
bytem XXXXX, XXXXX

b/ **Dr. Vratislav Pěchota**, advokát
sídlem Mánesova 1645/87, 120 00 Praha
správce pozůstalosti T.K., narozeného XXXXX
posledně bytem XXXXX,
XXXXX, zemřelého XXXXX

c/ **M.A.E.K.**, narozená XXXXX
bytem XXXXX, XXXXX

d/ **M.P.K.**, narozený XXXXX
bytem XXXXX, XXXXX

žalobci a/, c/ a d/ zastoupeni advokátem Dr. Vratislavem Pěchotou
sídlem Mánesova 1645/87, 120 00 Praha

za účasti: **Statutární město Brno – Magistrát města Brna**, IČO 44992785
sídlem Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno

o znovuprojednání věci rozhodnuté Státním pozemkovým úřadem, Krajským pozemkovým úřadem pro Jihomoravský kraj, rozhodnutím ze dne 23. 5. 2017, č. j. SPU 241094/2017, 1815/96/10-RBD+RNP,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Radka Bezděková

o odvolání žalobců proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 23. 8. 2018 (nesprávně uvedeno 4. 8. 2017), č. j. 94 C 160/2017-77,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem Městský soud v Brně (dále rovněž „soud prvního stupně“ či „soud“) rozhodl, že (původní) žalobkyně a/ je vlastníkem id. 1/6, (původní) žalobce b/ je vlastníkem id. 5/36, žalobkyně c/ je vlastníkem id. 1/12 a žalobce d/ je vlastníkem id. 1/12, pozemku část p. č. PK XXXXX - role o výměře 1645 m² v katastrálním území XXXXX, nyní pozemků katastru nemovitostí p. č. XXXXX - orná půda o výměře 1613 m² a p. č. XXXXX – orná půda o výměře 32 m², oba v katastrálním území XXXXX, a vyslovil, že tento výrok nahrazuje v dotčeném rozsahu výrok I. rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj, ze dne 23. 5. 2017, č. j. SPU 241094/2017, 1815/96/10-RBD+RNP (výrok I). Dále soud rozhodl, že (původní) žalobkyně a/ není vlastníkem id. 1/6, (původní) žalobce b/ není vlastníkem id. 5/36, žalobkyně c/ není vlastníkem id. 1/12 a žalobce d/ není vlastníkem id. 1/12, pozemku část p. č. PK XXXXX - role o výměře 547 m² v katastrálním území XXXXX, nyní části pozemku katastru nemovitostí p. č. KN XXXXX – ostatní plocha, ostatní komunikace v katastrálním území XXXXX, neboť jeho vydání brání překážka ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c/ zákona o půdě, že však nárok oprávněných osob byl prokázán, a že náhrada za nevydaný pozemek bude oprávněným osobám poskytnuta v souladu se zákonem o půdě, s tím, že tento výrok nahrazuje v dotčeném rozsahu výrok II. rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 23.5.2017, č. j. SPU 241094/2017, 1815/96/10-RBD+RNP (výrok II). Konečně pak soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).
2. Soud prvního stupně vyšel z toho, že v projednávané věci je vedeno řízení podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) o věci, o které již bylo rozhodnuto správním orgánem. V žalobě, kterou podali v zákonné lhůtě, žalobci tvrdili, že byli dotčeni na svých právech v záhlaví rozsudku označeným rozhodnutím správního orgánu, který (i za účasti zúčastněné osoby) rozhodl o jejich nároku podle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále rovněž „zákon o půdě“), zákona č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., ve znění zákona č. 93/1992 Sb., a zákona č. 212/2000 Sb., o zmírnění některých majetkových křivd způsobených holocaustem a o změně zákona č. 243/1992 Sb., výrokem I rozhodnutí tak, že žalobkyně a) B.S. je vlastníkem id. 1/9, žalobce b) T.K. je vlastníkem id. 1/12 a žalobci c) M.A.K. a d) M.P.K. jsou vlastníky, každý id. 1/18, pozemku část p. č. PK XXXXX v katastrálním území XXXXX, nyní pozemků katastru nemovitostí p. č. XXXXX a p. č. XXXXX, v katastrálním území XXXXX, a výrokem II rozhodnutí tak, že ve stejných podílech žalobci nejsou vlastníky pozemku část p. č. PK XXXXX o výměře 547 m² v katastrálním území XXXXX, nyní části pozemku katastru nemovitostí p. č. XXXXX v katastrálním území XXXXX, neboť jeho vydání brání překážka ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c/ zákona o půdě, nárok oprávněných osob byl však prokázán, a náhrada za nevydaný pozemek bude oprávněným osobám poskytnuta v souladu se zákonem o půdě.

3. Žalobci uvedli, že uplatnili nárok na vydání zemědělského majetku podle zákona č. 229/1991 Sb., a 243/1992 Sb., a to veškerých nemovitostí majících charakter zemědělské půdy v okrese Brno-město a Brno-venkov, jejichž spoluvlastníky byli M.K. a P.K., jakož i veškerých pozemků náležejících původně komanditní společnosti XXXXX, jejímiž byli M. a P.K. komplementáři, že však správní orgán o jejich restitučním nároku rozhodl nesprávně, když nerozlišoval osobně ručící společníky komanditní společnosti - komplementáře a komanditisty, kteří byli pouze neručícími investory. Rozdělil tak majetkové vlastnictví na tři rovnocenné podíly, ač je zjevné, že podle dobového práva měl být rozdělen pouze na dva podíly, když členové rodiny L.-B. byli komanditisty, tedy investory bez podílu na řízení společnosti, a komplementáři, tedy společníky, byli jednak předchůdci žalobců Ing. M. a P.K. a jednak Dr. M. H.. V okamžiku zabrání majetku gestapem činila účast Ing. M.K. 300 000 Kč, P.K. 100 000 Kč, M.H. 400 000 Kč. Správní orgán tak měl vycházet z toho, že předchůdcům žalobců náležela 1/2 nikoli 1/3 majetku společnosti XXXXX a přiznat nárok v podílech 1/6 pro žalobkyni a), 5/36 pro žalobce b) (při zohlednění snížení podílu žalobce b/ o dílčí kompenzaci ve výši 1/36, které se mu dostalo na základě dohody mezi Československem a Velkou Británií), 1/12 pro žalobkyni c) a 1/12 pro žalobce d). Žalobci rovněž navrhli další navýšení svých podílů oproti rozhodnutí správního orgánu s odkazem na ust. § 21 zákona o půdě s tím, že k jejich podílu přirostl také spoluvlastnický podíl rodiny H., která restituční nárok neuplatnila a žalobcům by tak měla být vydána věc celá, tj. žalobkyni a) podíl 1/3, žalobci b) podíl 11/36 (po zohlednění částečné kompenzace) a žalobcům c) a d) po 1/6.
4. Soud prvního stupně dále vyšel ze zjištění správního orgánu (mezi stranami nesporných), že předmětné pozemky byly v pozemkové knize zapsány na komanditní společnost XXXXX, jejímiž komplementáři byli v roce 1940, kdy byl majetek zabaven německou tajnou státní policií, M.K. (vklad 300 000 Kč) a jeho syn P.K. (vklad 100 000 Kč) a též M. H. (vklad 400 000 Kč), komanditisty byli členové rodiny L.-B. s finančním vkladem celkem 400 000 Kč. M.K. i P.K. byli od vzniku Československé republiky jejími občany a toto občanství nikdy nepozbyli; M.K. byl z důvodu rasové persequce usmrčen XXXXX v nacistickém koncentračním táboře Treblinka; P.K. zemřel XXXXX v Brně. Žalobce b) obdržel za 1/36 podílu na všech aktivech společnosti XXXXX na základě dohody mezi vládou ČSSR a Spojeného království ze dne 28. 9. 1949 o náhradě za britský majetek, práva a oprávnění dotčené československými opatřeními plynoucími ze znárodnění, vyvlastnění nebo odnětí držby.
5. Mezi stranami pak nebylo sporu o tom, že žalobci jsou oprávněnými osobami a zúčastněná osoba osobou povinnou podle zákona o půdě, ani o tom, že z nárokovaných pozemků nelze naturálně vydat pozemek část p. č. PK XXXXX o výměře 547 m² v katastrálním území XXXXX, nyní část pozemku katastru nemovitostí p. č. XXXXX v katastrálním území XXXXX. Předmětem právního posouzení tak zůstala mezi účastníky sporná otázka velikosti podílu, vycházející z posouzení, zda komplementáři vlastnili celý podíl na komanditní společnosti sami či zda jej vlastnili společně s komanditisty, dále zda právní předchůdci žalobců jakožto bezpodíloví spoluvlastníci vlastnili celé nárokované nemovitosti, resp. zda má k jejich podílu, za použití § 21 zákona o půdě, přirůst podíl po dalším komplementáři M. H., který restituční nárok neuplatnil.
6. Ohledně právní povahy komanditní společnosti dle zákona č. 1/1863 ř. z., obchodního zákoníku, podle něhož byla komanditní společnost XXXXX zřízena a v jehož režimu byla i v okamžiku odnětí majetku, soud prvního stupně uvedl, že komanditní společnost (podobně jako veřejná obchodní společnost) nebyla právnickou osobou, ale formou společného podnikání fyzických osob. Na komanditní společnosti se účastnili jednak komplementáři a jednak komanditisté. Zatímco komplementáři společnost obchodně vedli, nabývali její majetek do spoluvlastnictví, neomezeně ručili za závazky pod její firmou a nesli riziko, komanditisté byli investory, kteří měli toliko právo na podíl na zisku, nikoliv na majetku, s nímž komplementáři pod firmou komanditní společnosti podnikali. Tyto závěry se opírají o dobové právní předpisy (zejména ust. § 150 a násl. zákona č. 1/1863 ř. z., obchodního zákoníku a § 1182, 1183 ABGB) i dobovou judikaturu (NSS ČSR 13909/30, NS ČSR R I 466/23, R I 970/23).

7. Společné jmění za trvání společnosti bylo fakticky odděleno od soukromého jmění společníků, ale současně nepřestalo být jměním společníků (rozhodnutí č. 6154 v civilních věcech Vážného sbírky z r. 1926; judikát c. k. nejvyššího soudu z roku 1909, publikovaný pod č. 4568 v 47. svazku sbírky Glasser-Unger Neue Folge; rozhodnutí sp. zn. 2 Cdon 173/96). Na této skutečnosti nemění nic ani to, že do pozemkových knih byla jakožto vlastník zapsána komanditní společnost, protože i ty společnosti, které neměly status právnických osob, mohly být do pozemkové knihy jako vlastníci zapsány (rozhodnutí č. 11839 Vážného sbírky z roku 1932, rozhodnutí sp. zn. 2 Cdon 173/96). Komanditní společnost tak nebyla právnickou osobou ale formou společného podnikání fyzických osob pod společnou firmou. Za společníky byli považováni komplementáři nikoliv komanditisté (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 13909/30 a Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 3362/2011, 2 Cdon 173/96, 3 Cdo 162/93). Společnost majetek od komplementářů nenabývala sama, ale nabývala jej do podílového spoluvlastnictví komplementářů. Tento majetek pak tvořil podíl komplementáře na společném podnikání. Komanditisté vkládali pouze peněžní investici, měli tedy nárok na její vyplacení, na chodu společnosti se ale nepodíleli (nemohli jejím jménem jednat, neručili celým svým majetkem atd.). Pokud tedy komanditisté něco vložili do společnosti, nejednalo se o převod na právnickou osobu, ale na komplementáře, k užití pro podnikání pod hlavičkou společnosti za účelem vyplacení zisku. Z toho, že cokoliv nabyla společnost, nabyli skrze ni jen komplementáři, vyplývá, že podíl na komanditní společnosti měli pouze komplementáři nikoliv komanditisté, tj. v projednávané věci rodina K. podíl o velikosti 1/2 a rodina H. také podíl o velikosti 1/2. Tomu odpovídá podíl pro žalobce a) o velikosti 1/6, pro žalobce b) o velikosti 1/6 (resp. po zohlednění odškodnění na základě Dohody mezi Československem a Velkou Británií z 28. 9. 1949 o náhradě za britský majetek, práva a oprávnění podíl o velikosti 5/36), pro žalobkyni c) o velikosti 1/12 a pro žalobce d) o velikosti 1/12.
8. Dále se soud prvního stupně zabýval tím, zda lze vyhovět požadavku žalobců, aby k jejich uplatněnému restitučnímu nároku na podíl v komanditní společnosti přirostl i nárok na podíl dalšího komplementáře, který restituční nárok neuplatnil. Uvedl, že § 21 zákona o půdě stanovuje pravidlo přirůstání podílů, ze kterého vyplývá, že uplatní-li restituční nárok jen některá z oprávněných osob, vydá se jí věc celá. Zásadní je však otázka, co je v nyní souzené věci vydávanou věcí. Vzhledem k tomu, že podíly komplementářů na společnosti byly jasně dány a komplementáři podle poměrů těchto podílů také společným podnikáním nabývali další majetek, dospěl soud k závěru, že komplementáři byly podílovými spoluvlastníky majetku vedeného pod hlavičku společnosti, a tedy i podílovými spoluvlastníky žalovaných pozemků. Vzhledem k tomu, že komplementáři nevlastnili společně věc celou, ale každý komplementář vlastnil pouze svůj podíl na této věci, je třeba za restituovanou věc považovat nikoli celé žalované pozemky ale pouze spoluvlastnický podíl předchůdců žalobců na nich a pouze tuto celou věc, tj. celý podíl, jim lze maximálně vydat. Další argumentaci žalobců, že i v případě podílového spoluvlastnictví by k podílu právních předchůdců žalobců přirostl podíl dalšího podílové spoluvlastníka M. H., i když tento spoluvlastník nebyl jejich právním předchůdcem a žalobci od něj svůj nárok neodvozují, vylučuje základní zásada zákona o půdě, a to, že se stát rozhodl odčinit pouze křivdy, které byly oprávněnými osobami uplatněny. Tyto závěry soudu jsou v souladu s rozhodnutím Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2394/2016, který dovedl, že § 21 zákona o půdě umožňuje vydávání celých podílů toliko osobám odvozujícím své oprávnění od původního stejného vlastníka, kdy vydávání podílů náležejících původně jinému spoluvlastníku oprávněné osoby by již nebylo zmírněním majetkové křivdy, nýbrž aktem bezdůvodného obohacení nad rámec křivdy, způsobené oprávněné osobě. Pokud žalobci odkazují na rozhodnutí Ústavního soudu, jednalo se vždy o situaci, kdy více oprávněných osob odvozovalo svůj nárok od jednoho prvotního oprávněného, tj. z jednoho restitučního titulu. V projednávané věci tak žalobci část svého nároku odvozují od svých právních předchůdců (M. a P.K.), část však od jiné oprávněné osoby (M. H.), která nebyla právní předchůdkyní žalobců. Vzhledem k tomu, že právní předchůdci žalobců nevlastnili celé žalované pozemky ale pouze spoluvlastnické podíly na nich, a že k spoluvlastnickému podílu právních předchůdců žalobců nepřirostl podíl třetí osoby, dospěl soud k závěru, že není právní důvod podíly

žalobců k žalovaným pozemkům dále navyšovat, a ohledně velikosti podílů žalobců vycházel z podílů právních předchůdců žalobců k majetku komanditní společnosti tak, jak bylo uvedeno výše.

9. Proti tomuto rozsudku podali žalobci odvolání, v němž namítli, že soud nesprávně aplikoval ustanovení § 21 zákona o půdě, podle nějž je-li oprávněných osob více a nárok na vydání věci uplatní jen některé z nich, vydá se jim věc celá. Dědici společníka M.H., zbyvajících komplementářů, nárok na majetek společnosti neuplatnili, proto žalobcům náleží náhrada za celou nemovitost, resp. jejich 35/36, když 1/36 dostal T.K. v rámci náhrad podle dohody mezi Československým a Velkou Británií. Žalobci jsou přesvědčeni, že příslušné kogentní ustanovení zákona je potřeba chápat tak, že podíl přirůstá těm spoluoprávněným, kteří řádně vznesli nárok. Nástupci spoluvlastníka M. H., potencionálního spoluoprávněného na téže úrovni, žádný nárok na předmětný majetek nevznesli a neuplatnění jejich nároku lze chápat jako dispozici, aby osobám, které jej uplatnily, byla vydána věc celá (viz náleží Ústavního soudu z 12. 9. 2006, sp. zn. II. ÚS 280/04). Tato zásada se v oblasti restituční týká spoluvlastnictví at' podílového (s určitými výjimkami) nebo bezpodílového (resp. nerozděleného či společného) a je v souladu s legislativními míněním zákonodárců nevytváret spoluvlastnictví osob oprávněných a povinných (viz náleží Ústavního soudu ze 6. 10. 1998, sp. zn. I. ÚS 340/96). Pokud soud prvního stupně zmínil náleží Nejvyššího správního soudu ze 14. února 1941, sp. zn. 4024/38, pak tento judikát je značně problematický, neboť byl vydán v době nesvobody protektorátní soudem a jde v něm o daňové rozhodnutí o dani z obratu, která z hlediska obchodního zákoníku o převodech komanditistů chybně prohlašuje, že se jedná o spoluvlastnické převody. Tímto okupačním daňovým ediktem se nelze v projednávané věci řídit. Názor soudu prvního stupně, že předmětem ust. § 21 zákona o půdě není celý pozemek, ale celý podíl, nebyl soudem judikaturně podložen, přičemž během řízení žalobci poukázali na ústavní judikáty, které navozují opačný náhled. Žalobci rovněž nesouhlasí s názorem soudu prvního stupně, že ve vztahu k majetku vedenému pod hlavičkou komanditní společnosti nevznikalo bezpodílové spoluvlastnictví. Sice nebylo přesné charakterizovat vlastnictví komanditní společnosti jako bezpodílové, což spíše navozuje institut občanského práva, šlo ale o jeho období v korporátní sféře, a to o spoluvlastnictví celého majetku každým z komplementářů, tj. o společné (souběžně) vlastnictví. V řízení podle zákona o půdě je důležité zkoumat právní podstatu spoluvlastnictví komplementářů v celém majetku komanditní společnosti, a ne jejich podíl na celkovém základním vkladu. Žalobcům tedy náleží náhrada za celou věc, v tomto případě za celou předmětnou nemovitost, která byla společným spoluvlastnickým majetkem komplementářů komanditní společnosti XXXXX a spol, a to v celkovém podílu 35/36.
10. Zúčastněná osoba ve vyjádření k odvolání uvedla, že žalobci svým odvoláním napadají výroky I a II rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o změně velikosti podílů, náležejících žalobcům. Pokud soud prvního stupně odmítl aplikovat ustanovení § 21 zákona o půdě, jak navrhovali odvolatelé, pak se se závěry soudu ztotožňuje. Naopak v případě posuzování velikosti podílů rodiny Kohnových se se závěrem soudu prvního stupně neztotožňuje a jeho argumentaci nepovažuje za přesvědčivou, když nijak nedoložil svou úvahu o tom, že majetek komanditní společnosti má být rozdělen pouze mezi komplementáře. V žádném soudním rozhodnutí, na něž soud prvního stupně odkazuje, není uvedeno, že by komanditisté nebyli považováni za společníky komanditní společnosti. Z označené judikatury je zřejmé, že veřejná obchodní společnost ani komanditní společnost neměla právní subjektivitu a její jmění bylo vlastně podílové spoluvlastnictví jejich společníků v poměru jejich vkladů. Nevyplývá z ní však závěr, že komanditisté nebyli takovými společníky, že vlastně stáli mimo společnost a neměli nárok na podíl na společnosti. Takovýto závěr je dle ní v rozporu se všeobecným zákoníkem obchodním, který v čl. 150 uvádí, že společnost vzniká, když se pod společnou firmou spojí jeden nebo více společníků účastnících se pouze majetkovými vklady (komanditisté) a jeden nebo více osobně ručících společníků (komplementářů). V dalších člancích upravuje práva a povinnosti společníků obecně nebo odlišuje, o kterého z účastníků se jedná. Z žádného však dle jejího názoru nevyplývá závěr, který učinil soud prvního stupně, zejména o tom,

že komanditista nemá při vypořádání společnosti nárok na podíl ve společnosti, ale pouze na vyplacení vloženého vkladu.

11. Krajský soud v Brně, jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.), po zjištění, že odvolání bylo podáno v zákonné odvolací lhůtě (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), osobami k tomu oprávněnými (§ 201 o. s. ř.), a že směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201, § 202 a contrario o. s. ř.), nařídil k projednání odvolání jednání, při němž rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení jeho vydání předcházející, přezkoumal.
12. V průběhu odvolacího řízení, dne XXXXX, žalobkyně a) B.S. zemřela. Odvolací soud usnesením ze dne 29. 9. 2022, č. j. 18 Co 7/2019-135, rozhodl, že na jejím místě bude v řízení pokračováno s D.P.S., narozeným XXXXX, bytem XXXXX.
13. V průběhu odvolacího řízení, dne XXXXX, žalobce b) T.K. zemřel. Odvolací soud usnesením ze dne 12. 6. 2023, č. j. 18 Co 7/2019-158, rozhodl, že na jeho místě bude v řízení pokračováno se správcem pozůstalosti Vratislavem Pěchotou, advokátem se sídlem Mánesova 1645/87, 120 00 Praha.
14. Z obsahu spisu je zřejmé, že žalobci se v dané věci domáhali znovuprojednání nároku uplatněného v řízení před správním orgánem, a to v rozsahu hodnocení otázky, jaké jim náleží vlastnické podíly na vydávaných pozemcích, resp. v jakých podílech mají nárok na náhradu za nevydaný pozemek, vycházející z majetkových vkladů komplementářů do komanditní společnosti XXXXX a spol (§ 250f o. s. ř.).
15. Z důkazů provedených soudem prvního stupně a správním orgánem (§ 250e o. s. ř.), citovaných v odůvodnění rozhodnutí, dospěl odvolací soud zhodnocením všech důkazů, s přihlédnutím ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci, k závěru, že soud prvního stupně náležitě zjistil skutkový stav věci, který posoudil podle příslušných zákonných ustanovení. Důkazy provedené ve správním i soudním řízení dávají dostatečný skutkový základ pro právní posouzení věci z hlediska příslušných ustanovení zákona o půdě i zákonů č. 243/1992 Sb. a č. 212/2000 Sb.
16. Odvolací soud se ztotožňuje se skutkovými závěry soudu prvního stupně i s jejich právním hodnocením, na něž odkazuje do odůvodnění napadeného rozsudku, v němž se soud prvního stupně v podstatě vypořádal i s námitkami, které žalobci uvedli v odvolání, přičemž odkázal i na přílehlavou judikaturu.
17. V souvislosti s odvolacími námitkami žalobců lze uvést, že judikatura vyšších soudů se v podstatě vypořádala s tím, jak je nutné nahlížet na postavení komplementářů a komanditistů komanditní společnosti založené podle obecného zákoníku obchodního, a to i za pomoci judikatury soudů první republiky. Odvolací soud v tomto směru odkazuje na stanovisko Nejvyššího soudu Cjn 50/93, z jehož části III bodu 3 vyplývá, že pokud veřejná obchodní společnost nebyla zrušena způsobem uvedeným v čl. 123 a 125 obecného zákoníku obchodního z roku 1863, přičemž majetek této veřejné obchodní společnosti přešel na stát (případně jinou právnickou osobu povinnou dle restitučních předpisů), pak lze ve vztahu k majetku veřejné obchodní společnosti oprávněnou osobou uplatnit návrh na vydání věci, která představuje její prokazatelný majetkový vklad do veřejné obchodní společnosti, případně podíl na jmění společnosti. Z uvedeného lze dovozovat, že je možné podíl odvozený od komplementářů M.K. a P.K. vnímat jako jednu polovinu z celkového podílu na komanditní společnosti XXXXX, odvozený z výše vkladů všech jejích komplementářů. Tomu odpovídá výše jednotlivých podílů žalobců, kteří své podíly odvozují od podílu P.K. a M.K. na jmění komanditní společnosti, se zohledněním toho, že T.K. byl zčásti odškodněn na základě mezinárodní dvoustranné dohody.
18. Pokud jde o výklad ustanovení § 21 zákona o půdě, z něhož žalobci dovozovali nárok na veškerý majetek komplementářů vložený do komanditní společnosti XXXXX, tedy i na podíl M.H., o jehož vydání oprávněné osoby po něm podle restitučních předpisů nepožádaly, pak i zde je odvolací soud

zajedno se soudem prvního stupně. Výkladem ustanovení § 21 zákona o půdě se kromě soudem prvního stupně označených rozhodnutí zabývalo i stanovisko Nejvyššího soudu Cpjn 50/93, které v části II. pod bodem 4 uvádí, že uplatní-li nárok na vydání věci jen jeden z podílových spoluvlastníků a druhý spoluvlastník nikoliv, nemůže být celá věc vydána některému z podílových spoluvlastníků. Vzhledem k tomu, že na spoluvlastnictví komplementářů je pohledem jejich vkladů do komanditní společnosti třeba hledět jako na podílové, uplatní se shora uvedený výklad, s nímž korespondují i jednoznačné závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 7. 2017, sp. zn. 28 Cdo 2394/2016. Uvedenému výkladu § 21 zákona o půdě neodporuje ani žalobci v odvolacím řízení namítané rozhodnutí Ústavního soudu z 6. 10. 1998, sp. zn. I ÚS 340/96, jak správně uvedl i soud prvního stupně.

19. Z uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích I a II o věci samé jako správné potvrdil (§ 219 o. s. ř.), včetně výroku III o nákladech řízení účastníků, na jehož odůvodnění odkazuje do napadeného rozsudku.
20. Rozhodnutí o náhradě nákladů odvolacího řízení je odůvodněno ustanovením § 245 a § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř., když odvolatelé nebyli s odvoláním úspěšní a oprávněná osoba jejich náhradu nežádala.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Samostatně jen proti výroku o náhradě nákladů řízení není dovolání přípustné.

Brno 14. prosince 2023

JUDr. Jan Zavřel v. r.
předseda senátu